

ERKEN YAŞLANAN SİGORTALILAR

4 (a) ve 4 (b) kapsamındaki sigortalıların erken yaşlanmış durumda olup olmadıklarının tespiti, yetkili sağlık kuruluşlarınca düzenlenen sağlık kurulu raporlarının Kurum Sağlık Kurulunca incelenmesi suretiyle yapılmaktadır.5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra erken yaşlandığı tespit edilen sigortalılara aylık bağlanabilmesi için, 55 yaş ve en az 5400 gün prim ödeme şartının yerine getirilmiş olması gerekmektedir.

Sigortalılarımızın yukarıda açıklanan özel şartları yerine getirdikten sonra çalıştıkları işten ayrılarak Kurumumuzdan yazılı talepte bulunmaları gerekmektedir.

YAŞLILIK AYLIĞI ALIRKEN AYLIĞIM KESİLMEYEN, SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİNE (SGDP) TABİ ÇALIŞABİLİR MİYİM?

Sigortalılık başlangıcı 2008 Ekim ayından önce olan ve 4/a veya 4/b kapsamında yaşlılık aylığı alan sigortalı özel sektör işyerinde aylığı kesilmeksizin sosyal güvenlik destek primine tabi çalışabilir.

Sigortalılık başlangıcı 2008 Ekim ayından sonra olan ve 4/a veya 4/b kapsamında yaşlılık aylığı alan sigortalıların hizmet akdine tabi çalışması halinde aylıklar kesilir. Bunlar hakkında sosyal güvenlik destek primi hükümleri uygulanmaz.

Sigortalılık başlangıç tarihine bakılmaksızın 4/a veya 4/b kapsamında yaşlılık aylığı alan sigortalıların 4/b kapsamında çalışmaya başlaması halinde, sigortalı olmayı tercih etmedikleri sürece aylıkları kesilmez ve sigortalı sayılmaz.

Çalışmanın kamuya ait işyerinde olması durumunda haklarında sosyal güvenlik destek primi hükümleri uygulanmaksızın aylıkları kesilir.

Yaşlılık aylığı ne zaman başlar?

Yaşlılık aylığı, sigortalının çalıştığı işten ayrılarak Kurumumuzdan yazılı istekte bulunduğu tarihi takip eden aybaşından başlar.

Aylık artış oranları nasıl belirlenir?

Kurumumuzca bağlanan aylıklar, her yılın Ocak ve Temmuz tarihlerinden geçerli olmak üzere bir önceki altı aylık döneme ait TÜFE oranı kadar artırırlı.

YAPILACAK İŞLEMLERLE İLGİLİ OLARAK NEREYE MÜRACAAT EDİLMELİ?

Örneği Kurumumuzca hazırlanan tahsis talep ve beyan taahhüt belgesi ile son çalışılan il/ilçedeki Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğümüze müracaat edilmesi gerekir.

Ayrıca, www.turkiye.gov.tr adresi üzerinden başvuru imkanı bulunmaktadır.

ALO 170

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İLETİŞİM MERKEZİ

BAĞIMSIZ VE HİZMET AKDIYLA ÇALIŞANLAR EMEKLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Daha fazla bilgi için:
Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar
Emeklilik Daire Başkanlığı
Mithatpaşa Cd. No: 7 Sıhhiye/ ANKARA
0 (312) 458 70 00
ehgm_hacedb@sgk.gov.tr

4/1-(A) VE 4/1-(B) SİGORTALILARI İÇİN (ÖZEL ŞARTLAR)

Soru ve Cevaplarla

ÖZEL ŞARTLARLA EMEKLİLİK KOŞULLARI

Sosyal güvenlik uygulamalarında, engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanan, işe başladığı tarihten önce malul olanlar, çalışma gücü kaybı olanlar, maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanlar ve erken yaşlanan sigortalılar özel olarak korunmakta ve bu sigortalılarımızın daha kolay şartlarda emekli olabilmelerine imkan tanınmaktadır.

İLK DEFA ÇALIŞMAYA BAŞLADIĞI TARİHTE MALUL OLANLAR

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 Ekim ayından önce sigortalı olarak çalışmaya başlayan ve çalışmaya başladığı tarihte malul olan 4 (a) kapsamındaki sigortalılara 15 yıl sigortalılık süresi ve 3600 gün prim ödeme koşuluyla yaş şartı aranmaksızın yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce malul sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya özürlü bulunan ve bu nedenle malullük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az on beş yıl sigortalılık süresi ve 3960 gün prim ödeme şartıyla emekli aylığı bağlanmaktadır.

Söz konusu 3960 gün prim ödeme şartı 4 (a) kapsamındaki sigortalılar açısından,

- 2008/Ekim ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 3700 gün,
- 1/1/2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başında 3700 güne 100 gün eklenmek suretiyle 3960 gününü geçmemek üzere, kademelendirilmiştir.

Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihte malul olan 4 (b) sigortalılarından, 2008/Ekim ayından sonra aylık talebinde bulunanlara 15 yıllık sigortalılık süresi ve 3960 gün prim gün sayısı koşullarının yerine gelmesi halinde aylık bağlanmaktadır.

ENGELLİLİĞİ NEDENİYLE VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANANLAR

Engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlananlara daha kolay şartlarla aylık bağlanmasına ilişkin uygulama, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008/Ekim ayından önce sigortalılığı başlayanlardan hizmet akdine tabi çalışması nedeniyle 4 (a) kapsamında aylık bağlanmasına hak kazanan sigortalıları kapsamaktadır.

06/08/2003 tarihi itibarıyla 12 yıldan daha az sigortalılık süresi olanların emeklilik koşulları, engellilik dereceleri ve sigortalılık süreleri esas alınarak kademelendirilmiş, bunların emekliliğe hak kazanma koşulları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Sigortalılık Başlangıcı	I. Derece Engelli (% 80 ve üzeri)	
	Süre	Gün
06/08/1991 Öncesi	15 yıl	3600
07/08/1991-06/08/1994	15 yıl	3600
07/08/1994-06/08/1997	15 yıl	3600
07/08/1997-06/08/2000	15 yıl	3600
07/08/2000-06/08/2003	15 yıl	3600
06/08/2003-Ekim/2008	15 yıl	3600

Sigortalılık Başlangıcı	II. Derece Engelli (% 60-% 80)	
	Süre	Gün
06/08/1991 Öncesi	15 yıl	3600
07/08/1991-06/08/1994	15 yıl 8 ay	3680
07/08/1994-06/08/1997	16 yıl 4 ay	3760
07/08/1997-06/08/2000	17 yıl	3840
07/08/2000-06/08/2003	17 yıl 8 ay	3920
06/08/2003-Ekim/2008	18 yıl	4000

Sigortalılık Başlangıcı	III. Derece Engelli (% 40-% 60)	
	Süre	Gün
06/08/1991 öncesi	15 yıl	3600
07/08/1991-06/08/1994	16 yıl	3760
07/08/1994-06/08/1997	17 yıl	3920
07/08/1997-06/08/2000	18 yıl	4080
07/08/2000-06/08/2003	19 yıl	4240
06/08/2003-Ekim/2008	20 yıl	4400

ÇALIŞMA GÜCÜ KAYBI OLAN SİGORTALILAR

Çalışma gücü kayıp oranlarının % 60' in altında olması nedeniyle malul sayılmayan sigortalılardan, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce veya sonra çalışma gücü kayıp oranının % 60' in altında olduğu tespit edilenlere belirli bir sigortalılık süresi ve prim gün sayısı koşullarını yerine getirmeleri halinde yaşlılık sigortasından aylık bağlanması öngörülmüştür.

4 (b) kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücü kayıp oranı %40-%49 arasında olanlara 18 yıl sigortalılık süresi ve 4680 gün, %50-%59 arasında olanlara 16 yıl sigortalılık süresi ve 4320 gün sayısı ile yaşlılık aylığı bağlanması öngörülmüştür.

4(a) sigortalıları için sigortalılık başlangıç tarihine göre prim ödeme gün sayıları kademelendirilmiş olup, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Sigortalılık Başlangıcı	Çalışma Gücü Kayıp Oranı			
	% 50 - % 59		% 40 - % 49	
2008/Ekim - 31/12/2008	16 yıl	3700 gün	18 yıl	4100 gün
01/01/2009 - 31/12/2009 arası	16 yıl	3800 gün	18 yıl	4200 gün
01/01/2010 - 31/12/2010 arası	16 yıl	3900 gün	18 yıl	4300 gün
01/01/2011 - 31/12/2011 arası	16 yıl	4000 gün	18 yıl	4400 gün
01/01/2012 - 31/12/2012 arası	16 yıl	4100 gün	18 yıl	4500 gün
01/01/2013 - 31/12/2013 arası	16 yıl	4200 gün	18 yıl	4600 gün
01/01/2014 - 31/12/2014 arası	16 yıl	4300 gün	18 yıl	4680 gün
01/01/2015 ve sonrası	16 yıl	4320 gün	18 yıl	4680 gün

MADEN İŞYERLERİNİN YER ALTI İŞLERİNDE ÇALIŞANLAR

2008/Ekim tarihinden önce 4 (a) kapsamında sigortalı sayılanlardan maden işyerlerinin yer altı işyerlerinde;

- Münavebeli işlerde çalışanlar 25 yıl sigortalılık süresi ve 4000 gün,
- Sürekli işlerde çalışanlar ise 20 yıl ve 5000 gün üzerinden yaş koşuluna tabi olmaksızın, aylık bağlanmasına hak kazanmaktadır.

Ayrıca, 50 yaşını dolduran ve çalışmalarının en az 1800 gününü maden işyerlerinin yer altı işlerinde geçirmiş olanlardan;

- 08/09/1999 tarihinden önce çalışmaya başlayanlara 5000 gün veya 15 yıl sigortalılık süresi ve 3600 gün,
- 09/09/1999 tarihi ile 2008/Ekim ayı arasında çalışmaya başlayanlara 7000 gün veya 25 yıl sigortalılık süresi ve 4500 gün, prim ödeme şartlarının yerine getirilmiş olması koşuluyla yaşlılık aylığı bağlanabilmektedir.

Maden işyerlerinin yer altı işlerinde 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008/Ekim ayından sonra ilk defa çalışmaya başlayanlara; 50 yaş, 20 yıl sigortalılık süresi en az 7200 prim ödeme gün sayısı şartlarının yerine getirilmiş olması durumunda yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.